



SADRŽAJ

Škola online	1
Online koncert	2
Projekti za budućnost	3
Vršnjačko nasilje – još samo jedna priča o tome (učnički rad)	6
Promocija monografije „140 godina Prve gimnazije“	8
Nova predsjednica	9
Bitna je ljubav	9
Dijalog za budućnost	10
Sanremo u BiH	11
Dan škole – <i>Dok koračam hodnicima stare dame</i> (učnički radovi)	12
Sjećanje na velikog čovjeka i pravednika	15
Svjetski dan knjige	15
Iz ličnog ugla (učnički radovi)	17
Takmičenja i nagrade	20
Voli svoje nebo (učnički radovi)	23

Riječ urednika

Dragi čitatelji i čitateljice,
Ovaj časopis nastajao je u specijalnim okolnostima, za vrijeme pandemije COVID-19.

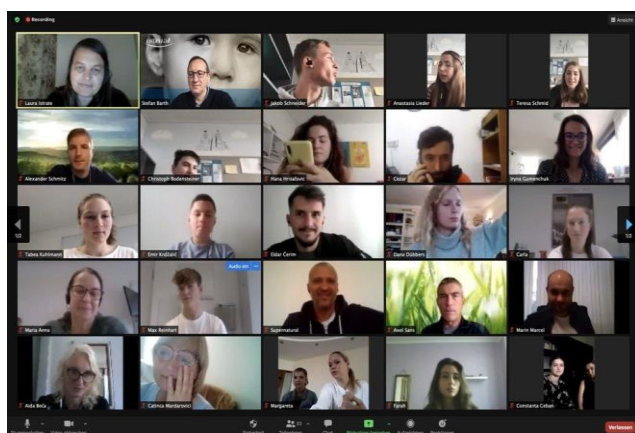
Članovi redakcije se nisu mogli sastajati uživo pa su komunicirali putem aplikacije Microsoft Teams. Međutim, to ih nije omelo da dovrše započeti posao.

Ovaj broj Poleta sadrži presjek najvažnijih dešavanja u našoj školi tokom proteklih godinu dana, od online radionica sa našim prijateljima iz Friedrichshafena, preko nagrada na raznim takmičenjima i konkursima koje su osvojili naši učenici, do sjećanja na velikog pravednika Gorana Čengića. Naravno, nismo propustili učestvovati u raznim drugim projektima koji su uvijek bili motivirani željom da obuhvatimo što više svijeta i približimo ga sebi – što je uvijek bila vodilja učenika Prve gimnazije.

ŠKOLA ONLINE

Dugogodišnja saradnja

U sklopu naše tradicionalne i uspješne saradnje sa mrežom mladih iz podunavskih zemalja (Danube Youth Network) 9.10.2020. godine naše učenice Hana Hrisafović, Farah Zahirović, Nađa



Ligata i učenik Emir Krdžalić učestvovali su u online radionicama pod nazivom „Mladi i gradovi“. Također, učesnici ovog projekta bili su i učenici i profesori iz

Friedrichshafena sa kojima već više od 20 godina realizujemo razmjene učenika na obostrano zadovoljstvo. Nažalost, ove godine razmjena nije održana zbog pandemije COVID-19 ali to naše učenike nije spriječilo da se čuju i vide sa svojim prijateljima iz Friedrichshafena, da razmijene mišljenja i iskustva i da se zajedno nadaju da će jednogodišnji prekid u realizaciji razmjene učenika biti samo loša uspomena, a da će se već idućeg maja i oktobra razmjena desiti u punom kapacitetu.

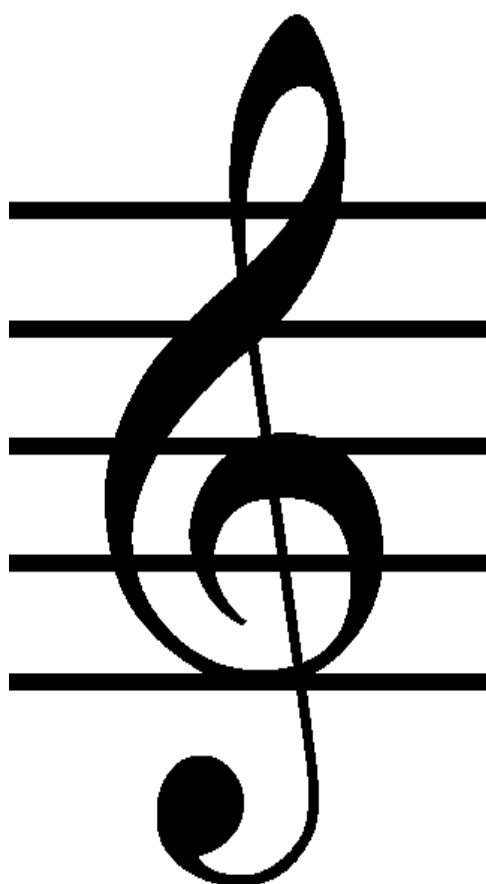


ONLINE KONCERT

I ove godine, u organizaciji Matice hrvatske održan je koncert sarajevskih gimnazija na kom je učestvovala i naša škola. Zbog pandemije, promijenile su se i okolnosti koncerta.

Sve nastavne i vannastavne aktivnosti održavale su se online putem pa su tako učenici pod vođstvom prof. Aide Kamenice nastupili online, putem platforme Teams.

Tako su članovi školskog hora svojim trudom i snalažljivošću odgovorili velikom izazovu stvaranja lijepih sjećanja u znaku muzike i veselih nota usred globalne depresije izazvane pandemijom.



PROJEKTI ZA BUDUĆNOST

Kultura mira

Naša škola ove godine realizira projekat PRO-Budućnost, uz podršku USAID, zatim humanitarne organizacije Catholic Relief Services (CRS) i partnerima Caritasom BiH, Institutom za razvoj mladih KULT, Forumom građana Tuzla, Helsinškim parlamentom građana Banjaluke i Međureligijskim vijećem u Bosni i Hercegovini.

Učesnici u projektu bili su učenici i učenice IIIa odjeljenja sa svojom razrednicom, profesoricom sociologije, Arijanom Ahić. U periodu od septembra do maja učenici su kroz različite radionice promovirali vrijednosti koje su i cilj ovog projekta, tj. da se kod učenika unaprijede stavovi, znanja i vještine za izgradnju mira i promoviranje mirovnog aktivizma. Iako su sve aktivnosti realizirane putem online platformi, diskusije su bile više nego zanimljive, a zaključak bi mogao glasiti da je izgradnja mira i tolerancije u Bosni i Hercegovini dug i složen proces, ali istovremeno i jedino moguće rješenje ako želimo živjeti u normalnoj, cjelovitoj i demokratskoj zemlji.



Učesnicima su na kraju projekta dodijeljeni certifikati o sudjelovanju

Cilj projekta je osposobljavanje učenika da konflikte rješavaju nenasilnim putem, da razumiju sebe i druge i da promovišu ideju mira, kako u obrazovnom procesu, tako i u privatnom životu.

Digitalni izazovi

Projekt *Internacionalna magična mreža mira – Modul Digitalni izazov* realiziran je u periodu od decembra 2020. do maja 2021. godine i u njemu je učestvovalo 12 učenika naše škole pod mentorstvom Aide Beća, profeseorice njemačkog jezika. Cilj ovog projekta je promoviranje i podizanje svijesti kod mladih o važnosti digitalne kulture, kao i ukazivanje na posljedice govora mržnje u virtuelnom svijetu.

Misli o prirodi



Svjetski dan čistog zraka obilježava se 3. novembra. Vlada Švedske je tim povodom finansirala projekat „Misli o prirodi“ koji je implementirao Centar za promociju civilnog društva (CPCD). Učešće u projektu je bilo takmičarskog karaktera a nakon glasanja javnosti putem Facebook stranice Aarhus centra i ocjena stručnog žirija idejno rješenje „My Air“ učenika Prve gimnazije Edvina Zametnice, Hamze Kovača i Erne Alagić ocijenjeno je kao najbolje pa su osvojili 1. mjesto. Dodjela nagrada je održana 10.11.2020. godine u prostorijama Aarhus centra u BiH.

Dodjeli je prisustvovala i profesorica geografije Nisveta Njemčević koja je bila direktna podrška učenicima u realizaciji navedenog projekta. Našim učenicima upućujemo iskrene i srdačne čestitke na prvom mjestu i želimo im mnogo uspjeha u daljim projektima.

Svijest o važnosti vode

U sklopu projekta „Svaka kap vode je bitna“, koji je organizirao UNDP u decembru 2020. godine učenici naše škole učestvovali su u takmičenju o uštedi vode. Takmičenje je održano online a mentori naših učenika bili su profesorice Zijada Džaferović-Melez, Indira Sarić, Soraja Gvoždžar, Belma Hasković i profesor Damir Karaman.

Prvo mjesto za ilustrovani rad o podizanju svijesti o uštedama vode osvojila je naša učenica Iman Nenadić (IIIe).

„Peace Begins with a Smile“

Implementacija projekta "Peace Begins with a Smile", koji je podržala Regionalna kancelarija za saradnju mladih (RYCO), počela je 19. marta 2021. godine. Radi se o projektu koji je trebalo da se realizira ranije, ali je odgođen zbog pandemije corona virusa. Zato će se projekt ovoga puta provoditi putem aplikacije Zoom. Nosilac projekta je Srednja škola „Aco

Ruskovski“ iz Berova (Sjeverna Makedonija) u partnerstvu sa Gimnazijom „Gostivar“ iz Gostivara (Sjeverna Makedonija) i Školom za srednje i više stručno obrazovanje „Sergije Stanić“ iz Podgorice (Crna Gora).



Naši učenici, Yasmine Estela Grado (Id), Emin Medošević (IIa), Edvin Zametica (IIId), Hena Čaušević (IIIb), Hana Kurtović (IIIb), Filip Ćorić (IVa), Romana Tica (IVa), Arman Bahador (Ive) i koordinatori projekta za Prvu gimnaziju, direktorica Lejla Tuzlak, profesorice Soraja Gvožđar i Maja Omerhodžić učestvovat će na više interaktivnih radionica s ciljem da se intenzivira saradnja mladih sa Zapadnog Balkana, razmjena iskustava i razvijanje vještina za uspješno suprotstavljavanje retrogradnim narativima, govoru mržnje i svim oblicima nasilja i segregacije.



TVSA mladima



Gošće Jutarnjeg programa Televizije Sarajevo 12.11.2020. godine bile su profesorica Velida Tinjak i učenica Ena Porča. Tema razgovora je bila usredotočena na Enino učešće u projektu „TVSA mladima.“ To je zajednički projekat TV Sarajevo i američke nevladine organizacije Project Harmony International koji za cilj ima podizanje svijesti građana o vršnjačkom nasilju i korupciji.

Ena je govorila o svom eseu koji problematizira spomenutu temu, a sa posebnim akcentom na lično iskustvo sa vršnjačkim nasiljem koje je doživjela u osnovnoj školi. Esej poziva građane, odgovorne institucije, a prije svega mlade ljude da otvoreno, jasno i transparentno progovore o ovom problemu. Sam naslov eseja: *Vršnjačko nasilje – još samo jedna priča o tome* – govori nam da je ova pojava jako česta i rasprostranjena u Bosni i Hercegovini, ali da joj se malo pažnje posvećuje.

Nadamo se da će navedeni projekat, esej i gostovanje pokrenuti nezaustavljivu lavinu sličnih aktivnosti čija će misija biti da građani budu svjesni problema koji se dešavaju u njihovoj zajednici, općini, gradu, državi, ali i da se uspješno izbore s njima.

Ena Porča (IVd)

Vršnjačko nasilje – još samo jedna priča o tome

Koliki je raskorak između vršnjačkog nasilja i antidepresiva? A koliko je koraka do nečega možda i goreg? Ovo su stvari na koje djeca od najmlađeg uzrasta, kada svaki oblik nasilja može početi, ni ne pomišljaju. Jer ne znaju. Jer ne znamo. Nasilje kao tema se svake godine vraća, a tretira se kao nešto što je puka statistika i što se ne dešava u svakoj školi i svakoj zajednici. Sveprisutno je, a u stvarnosti se sazna za minimalan broj slučajeva. A kad je riječ o prevenciji koja je najbitnija u ovoj priči, tu smo izgleda još lošiji nego od samog prepoznavanja problema. Naše predrasude, tradicija, odgoj, strah od osude okoline samo su neki od faktora koji nas blokiraju u prevenciji i prijavi nasilja i kad ga prepoznamo. Koliko djece, koliko ljudi će doći do tačke kada su toliko uništeni da su spremni oduzeti si život, da bi se ovaj problem počeo tretirati onako

kako je prijeko potrebno. Nema posljedica, nema kazne za nešto što vrlo lako može dovesti do destrukcije osobe i daljeg života. Zato mi moramo biti spremni da reagujemo kada vidimo nasilje, u kakvom god ono obliku bilo. Jer nasilje nije privatna stvar. Pročitajte ovo još jednom. Sjetite se ovoga. Mnogi ne shvataju da same riječi, ponekad i efektnije od djela, mogu ostaviti ožiljke za čitav život. Najveći broj trauma nastaje u djetinjstvu i razvojnog dobu, onda kada smo najranjiviji i navodno najsretniji, jer je školovanje najljepši period života. A ne mogu vam opisati koliko tih istih divnih dana i noći je uništeno od strane vršnjaka, od strane onih sa kojima provodimo te dane i koji će na jedan način oblikovati pogled na svijet u kojem živimo. Biti drugačiji u tim očima je grijeh. U svakom mogućem pogledu. Naravno da su djeca djeca, i da je sasvim normalno i ponašati se tako, ali postoji granica gdje se nevina igra pretvara u zlobu, a prije svega u neznanje i strah od nepoznatog. I tako se u još jednoj generaciji rađa stigma i strah, a najgore od svega, mržnja. Neznanje je osnovni pokretač svega. Apsolutno sve kreće od kuće, i zato su roditelji ti koji trebaju pokazati šta znači emocionalna inteligencija i vidjeti drugoga kao živo biće, a ne predmet na kojem se mogu

iživljavati. Nakon toga na red dolaze škole, koje moraju ukazati na značaj jednakosti i njenu primjenu. Da sam se mogla obratiti nekome u školi, a ne doživjeti još goru situaciju jer sam „tužibaba“, i da su ti isti iz škole znali odreagovati adekvatno na problem djeteta bez odbacivanja toga kao dječijih gluposti, možda ne bih sa anksioznošću započela srednju školu. Da sam znala reagovati na vrijeme, a ne povlačiti se u sebe, možda ne bih potiskivala svoje emocije do te mjere da ih ne znam ni pokazati. Da sam znala da kada vidim kako pet dječaka maltretira jednog, trebam odmah reći nekome, iako su mi zaprijetili, možda bih nekome spasila život i da sam znala kako samo jedan kompliment ili osmijeh može nekome promijeniti dan, ne bih dana provela nenasmišana. Ove nas stvari ne uče u školi, a ovo su samo mali dijelovi priča od mojih vršnjaka i nečega sa čim se svako od njih u nekoj mjeri susreo. Zato recimo stop nasilju, a recimo da mnogo boljoj edukaciji i načina nošenja sa ovakvim situacijama. Nasilje nije privatna stvar, nego obaveza svih nas da reagujemo pravovremeno i spriječimo uništene živote, mladosti i porodice. Zato isključimo sve njegove vrste, isključimo nasilje.

PROMOCIJA MONOGRAFIJE

140 godina Prve gimnazije u Sarajevu 1879-2019.



6. novembra 2020. godine održana je online promocija monografije u okviru obilježavanja važnog jubileja – 140 godina postojanja ove prestižne obrazovne ustanove. Iako je promocija bila planirana ranije, morala je biti odgođena zbog vanrednih mjera uslovljenih pandemijom.

Monografija sadrži sve najvažnije podatke o Prvoj gimnaziji kao prvoj sekularnoj i multikonfesionalnoj školi u Bosni i Hercegovini, od njenog osnivanja u vrijeme Austro-Ugarske Monarhije sve do najnovijih vremena kada je posvećena modernim izazovima, internacionalnoj saradnji i učešću u brojnim kulturnim projektima.

Prateći misiju Prve gimnazije kroz turbulentno XX stoljeće, monografija donosi mnoštvo zanimljivih podataka o značajnim ličnostima koji su bili učenici ove škole, o uslovima u kojim se razvijala i oblikovala preživljavajući različite političke sisteme, razaranja i ratove,

ostajući uvijek vjerna svojoj odgojno-obrazovnoj ulozi i vrijednostima savremenog društva.

Ono što ovu sadržajnu monografiju posebno izdvaja je njena višejezičnost jer su dijelovi iz historijata škole i najznačajnijim međunarodnim razmjenama prevedeni na engleski, njemački, italijanski i francuski jezik što vjerno odražava i njenu internacionalnu orijentiranost.

Ovom monografijom popularna „stara dama“, s distance od punih 140 godina, priča svoju priču o istrajnosti, nadi, plemenitosti i znanju koje je strpljivo njegovala i koji su nadživjeli sve historijske ponore učinivši je jednim od neprolaznih simbola grada Sarajeva.

Nova predsjednica

Hana Kurtović učenica je naše gimnazije i potpredsjednica Vijeća učenika, a odskora joj je pripala čast da bude i nova predsjednica Mreže vijeća učenika Kantona Sarajevo. Mreža vijeća učenika Kantona Sarajevo (mreVUK KS) je zajedničko ime za vijeća učenika srednjih škola u Kantonu Sarajevo. MreVUK KS predstavlja i zastupa interese srednjoškolaca našeg Kantona. Ova mreža omogućava svakom srednjoškolu da se lično, ili putem



izabranog predstavnika u vijeću učenika, uključi u ove dvije funkcije nose veliku odgovornost, rješavanje problema koje ih muče. Sigurno je da zahtijevaju predanost i ažurnost, ali istovremeno predstavljaju izazov za mladog čovjeka. Vjerujemo da će Hana svoje funkcije obavljati predano, požrtvovano i kvalitetno, kako i dolikuje učenici Prve gimnazije.

Bitna je ljubav

Dječiji parlament Općine Novi Grad Sarajevo, uz podršku UNICEF-a Bosne i Hercegovine i nevladinog udruženja „Naša djeca Sarajevo“, pokrenuo je kampanju pod nazivom „Nije bitan DNK, bitna je ljubav“. Cilj ovog projekta je afirmacija porodičnih vrijednosti, vaninstitucionalne brige o djeci te podizanje svijesti o usvajanju i hraniteljstvu djece bez roditeljskog staranja. Naše učenice Sajra Kustura (predstavnik Dječijeg parlamenta) i Lejla Fehrić (članica parlamenta) prihvatile su aktivno učešće u ovoj kampanji. Tople porodične vrijednosti, tj. ljubav, empatija, briga, suosjećajnost, razumijevanje ujedno su i

univerzalne ljudske kategorije koje su potrebne svakom djetetu za normalno odrastanje.



Dijalog za budućnost

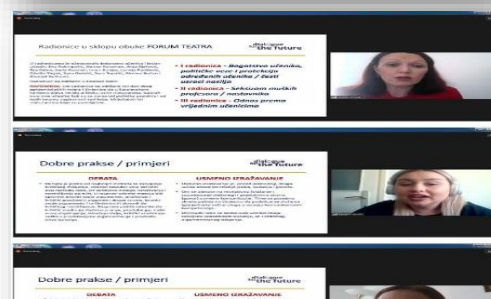
Regionalni program Ujedinjenih nacija

Dijalog za budućnost je regionalni program koji ima za cilj stvoriti više prostora za konstruktivne dijaloge i unaprijediti društvenu koheziju unutar i između Bosne i Hercegovine, Crne Gore i Republike Srbije. Program sprovode UNDP, UNESCO i UNICEF. Uključeni u projekat su adolescenti do osamnaest godina, mladi do trideset godina, ali i osobe koje rade sa djecom i mladima. U sklopu programa realizovalo se niz radionica i edukativnih programa, među kojima je radionica „Obrazovanjem protiv predrasuda” i obuka „Forum teatar” čiji su dio bile profesorice i učenici Prve gimnazije. Profesorice Jesenka Jessica Jusko, Mirha Fejzić, Velida Tinjak, Aida Bešliagić- Jašarević i Aida Hodžić učestvovala su u radionicama zajedno sa nastavnim kadrom iz drugih država regije. Učenici i učenice Prve gimnazije, Sara Goletić, Lamija Purišević, Iman Kutijar, Almina Bučan, Hanan Karaman, Ena Šahinpašić, Tea Balen, Sara Topalić, Inela Krasnići, Dželila Tinjak, Ahmed Salihović i Anja Bjelović, zajedno sa svojim

profesoricama i nekolicinom roditelja, vodili su dijaloge koji se vežu za bitne tematske cjeline društvenih pitanja. Edukacije su se održavale preko Zoom aplikacije, shodno epidemiološkim mjerama. No, kada dođu ljepša vremena, učesnici će nastojati svoje ciljeve, htijenja i želje realizovati u svojim školama.

Krajnji projekat naših profesorica i učenika biti će priprema predstave u kojoj će se prikazati nasilje i kako se na njega treba reagirati. Na završnim konferencijama predstavljeni su rezultati edukacija a istakla se i važnost promoviranja socijalne kohezije, solidarnosti, jednakosti i zajedničkog dobra.

Moderatorica Dijaloške platforme „Dijalog za budućnost“, predstavница nevladine organizacije „Naša djeca Sarajevo“ naša je učenica Sajra Kustura. Sajra je vodila panel diskusiju zajedno sa rezidentnom koordinatoricom Ujedinjenih nacija Bosne i Hercegovine, Ingrid Macdonald a Prva gimnazija je dobila zahvalu za nesebičnu pomoći i sudjelovanje pri realizaciji ovog važnog regionalnog programa.



Sanremo u BiH!



Naši mladi su primjer da i u najtamnijim vremenima postoje iskre zvjezdane svjetlosti! Posebno ako se spoji ono što se voli: muzika i milozvučje stranog jezika...

Ambasada Italije na čelu s ambasadorom Nicolom Minasijem i Prva gimnazija Sarajevo organizovali su amatersko muzičko takmičenje „Sanremo mladih BiH”. Festival je trajao u periodu od 4. do 7. marta. Srednjoškolci su se predstavili sa devetnaest numera italijanske muzike, a takmičili su se učenici i učenice iz Sarajeva, Banja Luke, Mostara, Zenice i Visokog. Profesorica italijanskog i francuskog jezika, Amela Beća, koja je osmislila analogno takmičenje u okviru svoje škole i nesebično koordinirala ovim programom, već drugu godinu sa svojim učenicima kroz muziku ističe ljepotu italijanskog jezika! Takmičenje je organizirano tako što su učenici spremili videouradak svoje izvedbe; to se postavljalo na Facebook stranicu Italijanske ambasade u BiH, a stručni žiri birao je najbolje i najkreativnije obrade



pjesama. Bodovala se kvaliteta videouratka, vokalna interpretacija i upotreba italijanskog jezika, a ocjenjivanje su izvršile osobe s velikim sektorskim iskustvom: gospodin Senad Sinanagić („Flash producent“), prof. i kantautor Latif Močević i prof. dr. Nermina Čengić (Katedra za italijanski jezik i književnost Univerziteta u Sarajevu). Prema odluci stručnog žirija, prvo mjesto osvojila je **Džana Šadić** (IVd). vrijedne nagrade osvojile su **Emina Hadžić** i **Erna Alagić**, **Sara Ališehović**, **Sajra Kustura**, **Dželila Tinjak** i **Ena Porča**, također učenice naše škole koje su doprinijele ovoj prelijepoj priči. Pjevalo se od velikih klasičnih do današnjih hitova, a o cjelokupnom takmičenju govorio je i nacionalni italijanski „Radio 2“, oficijelni radioemiter Festivala „Sanremo“ u Italiji!

DAN ŠKOLE



Bili su sretni, bili su razigrani

Prva gimnazija danas, 6. aprila 2021. godine, s ponosom proslavlja svoj rođendan.

Tokom duge 142 godine postojanja Prva gimnazija izrasla je u respektabilnu odgojno-obrazovnu instituciju koja je postala svojevrsnim simbolom grada Sarajeva, ali i značajan sudionik na polju nauke i kulture budući da su kroz nju kao učenici prošli mnogi ugledni naučni i kulturni radnici svjetskog renomea.

Zbog pandemije njen rođendan se nije mogao proslaviti tradicionalnim druženjem i priredbama. Ali naši učenici naši su način da se taj dan ipak obilježe pjesmom, poezijom, pričom... Tako je Muzička sekcija, pod rukovodstvom profesorice Aide Kamenice, podijelila s nama numeru *Za milion godina*. Sajra Kustura istim povodom dočarava atmosferu prazne škole u doba pandemije pitajući se „kome zvona zvone“, a Iman Begović piše emotivnu impresiju dok obje koračaju hodnicima „stare dame“...

Sajra Kustura (IIa)

Dok koračam hodnicima 'stare dame'

*Bili su sretni,
bili su razigrani,
bili su motivisani svi
svi ti – prvogimnazijalci zvani.*

*Neotežano koračaše
hodnicima 'stare dame',
nekada ljutiti, nekada nespretni,
ali rijetko da su bivali nesretni.*

*Dani uzaludno prolazili nisu
graji što je učila, stvarala, osjećala.
I sve je bilo tako živahno (životu nalik)-
sjajno
dok hodnici ne ostadoše napušteni
„trajno“.*

*Sada graju najšarenija sjećanja kao talasi
lađe lome!*

*Sada zvona uzaludno – nekome zvone!
Sada zvona uzaludno označavaju početak
i završetak, njima koji se, odnedavno,
ni ne vesele jer je ponedjeljak, ili ipak
petak!*

*Zvona zvone,
pitam se – kome?
I da li jedino zvona, da li jedino ona
žele da im se vrati neko,
da se ostvari ta želja što svakom
zvonjavom je dalja,
deset kilometara iza najdaljih snova –
dalja,
od svakog mogućeg ostvarenja – daleko?*

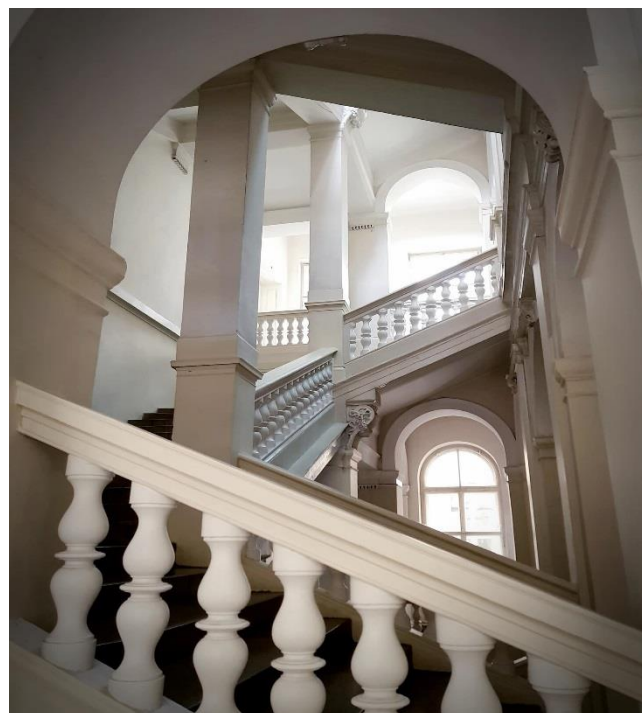
uspješnim, ali najvažnije, osjećajnim i humanim ljudima. Hodnici

Iman Begović (Ia)

Dok koračam hodnicima 'stare dame'

Dok koračam hodnicima stare dame, u meni se probudi želja. Želja za uspjehom kojim ću svoju staru damu učiniti ponosnom. Dok laganim koracima prelazim svaki dio Prve, razmišljam o ljepoti budućnosti. Razmišljam o stvarima koje se kriju u snovima i za koje nisam sigurna da li ću ispuniti. Onda, kao da mi nesto šapne, pa se osvrnem i pogledam oko sebe, i shvatim da je ostvarenje mojih snova započelo kada sam zakoračila u ovaj novi svijet....u Prvu sarajevsku damu. Ima li išta ljepše od toga?

Šta znači biti dio Prve, nisam davno saznala, ali znati da te neko naziva svojom, poseban je osjećaj. Poseban je osjećaj imati oko sebe sve ono što si oduvijek želio i sanjao. Hodnicima Prve je uvijek odzvanjao smijeh, veselje i lijepe misli onih kojima je ona donijela sreću, nova poznanstva i doživotna prijateljstva. Prva nikad nije dozvolila sebi da šuti i da u njoj odjekuje tišina. Ona je uvijek puna života i hrabro i smjelo korača vremenom i godinama. Nikad se nije predala i oduvijek je živjela samo za ljude koji će prepoznati njenu pravu vrijednost. Sjetna je dama, vrlo često, ali se opet osmijehne kada se sjeti svih onih koje je ona napravila



Prve nikada nisu prazni, niti je ona kad ostala sama. Ma koliko se to nama činilo čudno, mi smo urezani u srce naše ljepotice i iz njega nikada izaći nećemo. Svaki kutak ima svoju priču, čuva neku tajnu, i krije se od zaborava. Svaki dan proveden u našoj dami ostavlja nam lijepe uspomene i neizbrisive tragove. Kada jednom uđeš u Prvu, ona ti ne da da odeš, a kada dođe vrijeme za to, natjera te da poželiš da se opet vratiš i da vratiš sebe u to vrijeme kada si jedva čekao da izađeš iz škole i da je u parku, kroz grane drveća gledaš obasjanu suncem kako se nesebično smiješi. Prva je ispunjena ljubavlju i toplinom, i u njoj se osjećaš kao

svoj na svom. Znaš da joj pripadaš i da ćeš uvijek biti i ostati dio nje. Ljepotica sa druge strane Miljacke, u zlatnom ruhu, odiše svojom nestvarnošću i veličanstvom. Sigurna sam da je teško ovakvoj dami dočarati i dokazati ljubav, ali ostaviti joj lijepo sjećanje, koje će joj pokazati koliko nam je značila, je jako velik čin, vrijedan spomena. Ona je kao san, onaj najljepši, iz kojeg se ne želiš buditi. A zašto bi se i budio, kad je takva ljepota i posebnost ravna fantaziji i snu?

Doživjeti tu ljepotu na ispravan način je rijetko, ali ko uspije, nikada mu ne izlazi iz srca i nikada ne prestaje razmišljati o njoj. Doživljaj te ljepote je put koji vodi do Prve i do njenog zagrljaja. Put koji vodi do sreće, ljepote, nade i sna. A to nam niko

nema pravo oduzeti. Dok koračam hodnicima stare dame, sjete me vremena, prošla, ali i buduća, pa pomislim kako će moje srce zauvijek ostati s njom i kako će ona, moja dama, moja Prva gimnazija zauvijek ostati duboko urezana u moje sjećanje, a trenuci provedeni s njom, zauvijek u mom srcu.

Sjećanje na velikog čovjeka i pravednika



Dana 6. marta 2021. godine na groblju Bare, Prva gimnazija se sjetila još jednog njenog izvrsnog učenika, Gorana Čengića. Izrazito je bitno sjećati se osoba poput njega, osoba koje nas uče da budemo bolji i pravedniji prema svima. Udruženje „Prijatelji grada Sarajeva“ je zajedno sa našim učenicama Senijom Sejfić i Sajrom Kusturom, te profesoricom bosanskog jezika i književnosti Aidom Hadžić, obilježilo ovaj dan. Učenice su održale dirljiv govor o Goranu, o tome kakav je čovjek bio i kakvi ljudi trebaju biti. Goran će zauvijek ostati u sjećanjima građana Sarajeva zbog svoje dobrote, smjelosti, nesebičnosti, požrtvovanosti i hrabrosti. Goranova ljudskost i empatija nam svima trebaju biti imperativ u životu.

Svjetski dan knjige

Dana 23. aprila se obilježava Svjetski dan knjige i autorskih prava. Ovo je simboličan datum u svjetskoj književnosti jer su tog dana 1616. godine umrli Miguel de Cervantes i William Shakespeare te se sama zamisao obilježavanja zasniva na katalonskom običaju poklanjanja knjiga i ruža na dan Svetog Jurja. Dalila Tanković, učenica IIb je tim povodom napravila prigodan video. S obzirom na ozbiljnu epidemiološku situaciju u gradu, ove školske godine nije organizovano tradicionalno druženje učenika s književnicima u prostorijama škole, ali su naši Elma Zuko i Ali Magoda, učenici četvrtog razreda, prisustvovali obilježavanju današnjeg praznika knjige u organizaciji Međunarodnog centra za mir u Muzeju književnosti i pozorišne umjetnosti, podržavši akciju darujemo "KNJIGU ZA RUŽU "

Gospodin Ibrahim Spahić, predsjednik MEđunarodnog centra za mir ovim povodom posjetio je Prvu gimnaziju poklonivši knjigu Janeza Drnovškega *Misli o životu i osvješćivanju* te časopis za filozofiju i društvenu teoriju *Dijalog*.

Biblioteka Prve gimnazije jedna je od najbogatijih školskih biblioteka u Bosni i Hercegovini sa preko 15 000 djela. Posjeduje stare, rijetke i veoma vrijedne knjige. Najstarija knjiga je *Opuscula Mathematica, Philosophica Et Philologica* Isaaca Newtona, štampana 1744. godine. Knjige zaštićenog fonda su pisane na latinskom, grčkom i njemačkom jeziku. Najstarija knjige štampane u Bosni i Hercegovini su *Biljegovni i pristojbeni*

zakon (Sarajevo, Zemaljska štamparija, 1886.) i *Pjesnička djela* Fra Grge Martića (Sarajevo, Bosanska pošta, 1893).



IZ LIČNOG UGLA

Adna Dedić (IVa)

Rock&Roll i književnost

Godinama unazad mnogi uticajni muzičari su počeli izražavati nezadovoljstvo prema turbo-folk muzici. Pored šablonizovane, ujednačene i dosadne melodije, tekstovi su veoma često upitni i imaju loš uticaj na mlade. S druge strane, rock-muzika, nastala pedesetih godina XX stoljeća kao spoj bluesa, gospela i jazz muzike – najboljih američkih žanrova u to vrijeme. Od samog početka pa sve do danas, izvođači su uspješno izražavali svoje emocije u pjesmama. Iako su sada druge vrste muzike u prvom planu, postoji bezbroj razloga zašto je rock i danas uticajan za mnoge pojedince. Savršeno prikazuje emotivnu stranu prolaska kroz život, sve – od zasljepljujućeg bijesa do srceparajuće tuge. Tekst najčešće govori o ljubavi, melanholiji, usamljenosti i ništavnosti života. Također tekstovi navode na razmišljanje, bude nasu svijest o mnogim problemima i tabu temama, ne uljuljkuju nas lažnim predstavama stvarnosti već prikazuju svijet baš onakvim kakav on jeste. Život je, u suštini, *never ending* borba da se odbranimo od sveprožimajućih izvora patnje, agonije, strahova i suza. Svi se zapitamo šta je zapravo poenta života ako je ispunjen

nezadovoljstvom stvarima koje imamo i želje da dobijemo ono što nemamo. Rock podiže svijest o najtežim problemima u društvu, ali također govori koliko je važno da se prepustimo i dopustimo sebi da volimo otvorenog srca. Najzad, svi smo mi ljudi opijeni idejom da ljubav, samo ljubav, može da zacijeli nasu slomljenost.

But touch my tears / With your lips, / Touch my world/ With your fingertips / And we can have forever, / And we can love forever / Forever is our today. Pjesma *Who wants to live forever* grupe *Queen* je epitoma onoga sta rock muzika ustvari propagira. Kao sto je Haruki Murakami napisao: "Smrt nije suprotnost životu, već prirodan dio njega. Življenjem mi negujemo smrt." Kada je broj raspoloživih minuta u životu ograničen, svaka od njih je vrijednija nego da su beskonačne. Svjesnost da je nase vrijeme na Zemlji ograničeno čini da cijenimo sve mnogo više. Ova pjesma šalje poruku da nema poente da živimo život u prošlosti, ni da se gubimo u razmišljanju o budućnosti, jer nikada ne možemo vratiti vrijeme, a svaki trenutak bi mogao biti naš posljednji. Jedina ispravna stvar je se fokusiramo na sadašnjost i ono sto osjećamo trenutno.

Melodije rock-pjesama su veoma često nostalgične, tekstovi smisleni i srdačni, a instrumentalni dijelovi odražavaju i prikazuju srž pjesme. Obično su tekstovi poetični i podsjećaju na značajne pjesme velikih pjesnika kao što su Edgar Allan Poe,

Walt Whitman, Pablo Neruda itd.

Najznačajniji izvođači i bendovi rock muzike su, između ostalih: *Queen, Pink Foyd, Rolling Stones, Led Zeppelin, The Doors, ali i Elvis Presley, Bon Jovi...* Iako rock-muzika nailazi na mnoge osude i predrasude, posebno, čini mi se, kod ljudi na Balkanu, to upravo i predstavlja njenu čar. Rock-muzika nikad i nije trebala da bude sigurna i staložena. U njoj treba da postoje elementi intrige, misterije, subverzije – možda bi roditelji trebalo da je mrze. I iznad svega, rock muzika mora da vas natjera da osjetite nešto.



Lajla Kriještorac (Illa)

Online nastava



Pandemija COVID-19 poremetila je normalan način života ljudi širom svijeta u mnogim segmentima pa i u obrazovanju. Veliki broj učenika pohađa online nastavu. Iako se online nastava može činiti lakšom, jer učenici ne moraju biti fizički prisutni, to nije slučaj. Mnogo je učenika koji jednostavno žele učiti u ugodnom i tihom kruženju kao što je njihov dom.

Online nastava obično akumulira više posla za učenika i profesora, ali više posla može dovesti do šireg znanja, što će u velikoj mjeri utjecati na obrazovanje učenika. Profesori i učenici koji se lako preoptereće, koji su pod stresom ili imaju problema sa pažnjom imaju veliku korist od online nastave zbog individualnosti koju ona nudi.

Uspjeh online nastave u odnosu na redovnu temelji se na pojedinačnom načinu učenja. Online časovi pružaju fleksibilnost, direktnu komunikaciju i materijale koji su uvijek dostupni. Istraživanja su pokazala da online nastava

može biti uspješna i da većina učenika u prosjeku ima bolji uspjeh od učenika koji pohađaju redovnu nastavu. Trenutni prijenos materijala pogodan je za komunikaciju učenika i profesora. Regularni čas omogućava učenicima verbalnu razmjenu ideja i postavljanje pitanja direktno profesorima. Ponekad, kažu istraživanja, ovo okruženje ne dopušta učenicima da se u potpunosti izraze zbog vremenskih ograničenja. Neki ljudi osjećaju da postoje prepreke u komunikaciji u učionici zbog vremena i strukture časova.

Prednosti online nastave su udobnost, fleksibilnost, efikasnost, pristupačnost materijalima, pristupačnost časovima, odgovara svakom stilu učenja i pomaže učenicima da razviju pozitivne osobine (odgovornost, neovisnost, kreativnost i samodisciplinu). Zbog svih navedenih prednosti ja preferiram online nastavu.

Mogućnosti su beskonačne, a učenici imaju mogućnost da formiraju svoje dnevne rasporede. Ali, kao i sve, i online nastava ima nedostataka. Neki od njih su

preobilni materijali, nerealistični vremenski okviri za izradu testova i pojedinih zadaća, pozivi za svaki čas, oduzimanje malih i velikih odmora. Pojedini profesori misle da smo mi samo dužni da izvršavamo školske obaveze i da nemamo slobodno vrijeme pa nam daju previše zadataka, neki nisu baš najbolje tehnološki obrazovani. Sve navedene nedostatke sam osjetila na svojoj koži. Učenici i profesori bi trebali zajedno težiti ka tome da eliminiraju sve ove mane, a ne da govorimo kako su to nerješivi problemi.

Mi sada živimo u modernom dobu u kome je tehnologija centar svega. Smatram da je trebamo iskoristiti do maksimuma, jer ona može unaprijediti svaku ljudsku djelatnost pa i uobičajeni oblik nastave. Mladi su uglavnom tehnološki obrazovani pa zbog toga ovo za njih ne predstavlja veliki izazov za prilagodbu.

TAKMIČENJA I NAGRADE

Aktivizmom u top 30

Zahvaljujući svom neiscrpnim zalaganjem, i angažmanom naša učenica **Sajra Kustura** (IIa) izabrana je među top 30 mladih od strane UN-a u oblasti aktivizma i volontiranja. Sajra se pored aktivizma bavi i umjetnošću, piše poeziju i prozu, ali i članke o pravima i položaju djece u BiH.

Sajra Kustura, 17
aktivistkinja, Sarajevo

Odupijanje od nametnutih vrijednosti i ograničenja je najbitnije za svaku promjenu. Pored individualnog rada na svom razvoju, neophodno je da se mladi ljudi srčanije bore jedni za druge, mijenjajući svoje crno-bijele zajednice u šareno kohezivno okruženje. Želim da svaki perspektivni mladi umjetnik, sportista, naučnik, biva slobodan da uči, stvara i živi u svojoj zemlji bez degradacija od strane samog sistema!



One BiH, One Book



U ponedjeljak 29.6.2021. godine, u prostorijama Prve gimnazije, u sklopu projekta „One BiH, One Book“, upriličena je dodjela nagrada i certifikata pod pokroviteljstvom Ambasade Sjedinjenih Američkih Država. Učenici su imali zadatak

da napišu pismo glavnom liku iz knjige *Dear Martin*. Prvo mjesto je osvojila **Hena Čaušević** (IIIId), a drugo je **Sajra Agić** (If).

Profesorica Maja Omerhodžić je bila koordinator ovog projekta pa je ona učenicima i uručila nagrade i certifikate.

Kantonalna takmičenja

Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo je, u srijedu 9.6.2021. upriličilo svečanost dodjele priznanja učenicima osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo koji su bili najuspješniji na kantonalnim takmičenjima iz različitih nastavnih predmeta.

Naši učenici i učenice i ove godine su imali velikog uspjeha u kantonalnim takmičenjima:

Bianca Ginzburg, IIIc - 1. mjesto iz Francuskog jezika – II strani jezik

Iman Delibašić, IIIa - 2. mjesto iz Francuskog jezika – III strani jezik.

Selma Musić, Id – 1. mjesto iz Vjeronauke

Azra Farah Behrić, IIc - 3. mjesto iz Njemačkog jezika

Sajra Kustura, IIa – 2. mjesto iz Bosanskog jezika i književnosti, Hrvatskog jezika i književnosti, Srpskog jezika i književnosti

Iman Delibašić, IIIa – 3. mjesto iz Bosanskog jezika i književnosti, Hrvatskog jezika i književnosti, Srpskog jezika i književnosti

Emir Krdžalić IIIb – 3. mjesto (B grupa) iz Fizike



Dodjela priznanja najuspješnijim učenicima Kantona Sarajevo

BBI Liga šampiona u pregovaranju

Na takmičenju u pregovaranju koje je organizirala Bosna Bank International i sarajevske srednje škole naši učenici, Nejla Merdan (IIIc) i Haris Fazlić (IIIc), predvođeni profesoricama Aidom Bešlagić-Jašarević i Velidom Tinjak, osvojili su nagradno putovanje u Sjedinjene Američke Države, odnosno Australiju.

Projekat "Uči njemački pjevajući"

U Prvoj gimnaziji je profesorica njemačkog jezika Aida Beća organizovala takmičenje u pjevanju na njemačkom jeziku.

Poznato je da je muzika jedan od vrlo korisnih kreativnih alata za učenje stranog jezika. Preslušavanje i izvođenje muzike na stranom jeziku pomaže učenicima i

učenicima da se nauče stvari koje se nemaju priliku čuti na redovnoj nastavi.

Učenice i učenici su kroz ovaj projekat poboljšali svoj izgovor, te naučili nove fraze i izraze. Također su se i zabavili i dobili dodatnu motivaciju za učenje njemačkog jezika.

Austrijski institut Sarajevo je prepoznao rad i trud naših učenica i učenika, te simboličnim poklonima podržao ovaj projekat.

Pobjednica ovog takmičenja je učenica drugog razreda Sajra Kustura koja je otpjevala pjesmu "An die Musik" (Franz Schubert).

Projekat "Danube Youth Network"



Dana 21. i 22. maja održane su online radionice "Mladi i gradovi" (Youth and Cities) u okviru projekta "Mreža mladih podunavskih zemalja" (Danube Youth Network). Učesnicima se obratio i gradonačelnik njemačkog grada Ellwangen g. Michael Dambacher kao i predstavnici fondacije Agapedia koji su osnivači ovog projekta i zaslužni za

organizaciju svih ovih inspirativnih i edukativnih susreta za mlade ljude.

Naše predstavnice su bile učenice prvog i drugog razreda, Simona Ivković i Sajra Kustura pod mentorstvom profesorice Aide Beća.

Ovom prilikom je naša Simona Ivković osvojila 1. mjesto u kvizu znanja i time sebi obezbjedila poziv na učešće u narednom susretu mladih iz podunavskih zemalja koji se održava uživo u Bratislavi u oktobru 2021. godine.

Mladi Eko Reporteri 2021 – Državno takmičenje

U sklopu najvećeg globalnog programa za obrazovanje o zaštiti životne sredine Ekoškole održano je i posebno takmičenje Mladi Eko Reporteri u BiH. Ovo takmičenje se provodi u blizu 45 zemalja s ciljem da angažira mlade da istražuju pitanja i probleme zaštite okoliša i izvještavaju o njima kroz pisani, fotografski ili video zapis, a kad god je moguće, da predlože i rješenja.

Mladi Eko Reporteri takmičili su se u pet kategorija: Ekoreportaža, eko-foto priča, fotografija, fotokampanja i kratki video.

Drugo mjesto osvojile su Sajra Kustura (IIa) i Emina Hadžić (IIa) pod mentorstvom profesorica Nisvete Njemčević i Soraje Gvožđar.

Pobjednički radovi se dalje prijavljuju na Međunarodno natjecanje. Svi radovi finalista će u narednih mjesec dana biti objavljeni na hocu.ba kao i društvenim mrežama Ekoškole.

Organizator takmičenja je Inkubator društvenih inovacija „MUNJA“ – nacionalni operater za program Mladi Eko Reporteri Fondacije za ekološku edukaciju (FEE) i njihova info platforma Hoću.ba na kojoj će biti objavljeni radovi finalista.

VOLI SVOJE NEBO

Ena Porča

Boja sreće

(1. mjesto u kategoriji poezije na literarnom konkursu Matice hrvatske)



*Odvedi me u zaborav,
Nek' mi duša primi mir.
Najljepši poklon da spoznam,
Da mi život nije kriv,
Ni u jednom jedinom pogledu,
Već da je vrijedan sanjanja.
U svom umjetničkom neredu
Stvaram misli vrijedne stvaranja.
Možda nešto postoji,
Možda je samo bezdan,
Ali bilo kako bilo, lijepo je,
Nekoj svrsi biti predan.
I divno je zalaske tišinom pratiti,
Vrijeme kad se vole svjetlo i tama.
Sve više razumiješ da ne trebaš patiti,
Zato voli sve što predstavljaš čak i kad si
sama.
Voli svoje nebo i boje što ih stvaraš.
Sjeti se da svemu će nekad doći kraj,
A kad sve je sivo, znaj da se varaš,
Ti ćeš naći svoj spokoj, ti ćeš naći svoj raj.*

Benjamin Šaćić (IId)

Moj bosanski jezik

(3. mjesto na literarnom konkursu Instituta za jezik Univerziteta u Sarajevu povodom međunarodnog Dana maternjeg jezika)

*Do njega hrđa ne dopire,
Opasan težinom vijeka.
Otima se i opire
Kao bistra, brza rijeka.
U sebi nosi mnogo sjete,
Miriše na bolne rane.
A riječi koje on isplete,*

*Nabujalo ruše brane.
Pokaži mu brigu svoju,
Umiri ga u nespokoju
I neguj zvuke zavičaja onakve kakvi jesu.*

*Blatne okove mu skini,
Mjesto mu je u visini,
Pa samo gledaj snagu riječi kada se
zanesu.*

*U trenucima praznine
On je bio tu za mene,
Pomogao iz tišine
Da se moje srce prene.*

*A u samoći, nekad davno prije
Otkrivali smo život skupa.
Naučio me on kako se šije
Olovkom na duši rupa.*

*On osjeća i diše,
Svakim trenom sve više,
Razvija se kao nježni pupoljak u cvatu.*

*Kroz svijet što gazi osjećaj
Probija se njegov topli sjaj,
Svjetlucavi dragulj u prljavome blatu.*

O ljubavi

Obavija vitke, kao korov prste
oko tvog vrata, stuba života. Uvija se
oko temelja tvog
postojanja, svakim pomakom koji
načiniš, jače stežući! Želi da utaži glad!
Smije se tvojim pokušajima uzmicanja.
Pokazuje kako nisi nepobjediv. Nisi jak kao
što si mislio da jesi. Histerija krika kao od
novorođenčeta nekog priviđenja koja izbija
oko tebe ti prožima tkivo. Je li ovo
smrt? Kao da i jeste. Da li ćeš znati da je
smrt kad dođe? Nije bitno. Koliko dugo si
ovdje? Nekoliko vječnosti. Oko srca ti se
omotava korov. Grana se i savija,
ispunjavajući svaku šupljinu svojom
materijom. Ovo je tvoja zasluga. Oganj čiji
si žar svojim rukama stvorio. Njegov plam
tvoja je presuda. Tvoja
zaostavština. Prestaješ da se
opireš? Umjesto srca misliš da je grozd.
Grozđ koji samo što se nije
rasprsnuo. Pulpa će se razasuti i uzeti
oblik ptica. To je tvoj spas. Plamenovi se
zvonkim smijehom počеше hladiti.
Vinuše se u zrak sa tobom milujući
te. Opojni zanos.

Tvoje vrijeme još nije došlo. Gledaš iznad
sebe. Prostranstvo. Katarza. Jesi li
vrijedan toga? Samo to želim. Ne znaš šta

je smrt, ali u jedno si siguran. Ovo je
ljubav. Mora biti. Prožima te njena milost.
Rukama grabiš spas. Sigurno je u tvom
stisku. Nadvisuješ sve ognje svijeta, jer
nijedan nije jednak onom koji te spasio.
Njegovi krotki plamenovi te prihvaćaju.
Uvlače te u sebe. Uranjaš u njih i postajete
jedno. Veza sa prošlom stvarnošću je
presječena. Za nju više nema mjesta. Ti i
ljubav ostvarujete harmoniju. Izgorjeti u
njoj, za nju, bez žaljenja. Nekad si se znao
cjenkati sa Bogom ili si kroz prizmu Njega
tražio sebe. Nisi bio siguran da te čuje.
Možda si tražio nešto što je već bilo tvoje.
Molio si govoreći da uzme bilo šta
zauzvrat. Pitao si zašto postojiš. Sad si
siguran. Stvoren si zarad ovog trenutka.
Drugog objašnjenja nema. Ljubav je tvoja
vodilja i svrha. Brana koja drži svo
beznađe na onoj strani. Zavlači ruku
između tvojih rebara, razdvaja ih i čvrsto
grabi srce. Sveti dodir iscjeljitelja. Gral u
kojem će dočekati epilog. Ovo je
sloboda. Jedno sa drugim do kraja svijeta.
Za ovo vrijedi i umrijeti. Niko ne smije
pokušati da ti to otme. Drugi su pohlepni,
a ti si sebičan. Najsebičniji čovjek na
svijetu. Prihvataš to i sklapaš oči. Drhtaj se
otkida od tebe.

Osjećaš kako postojiš nakon dugo
vremena.

NOVI POLET
ČASOPIS UČENIKA
PRVE GIMNAZIJE

Br. 50

UREDNIK
Mirza Fazlić

NASLOVNA STRANICA
Eman Tahmaz

REDAKCIJA
Sajra Kustura, Lajla Kriještorac,
Iman Delibašić, Benjamin Šaćić,
Mirza Fazlić

STRUČNI KONSULTANTI
Damir Šabotić, prof.
Oskar Prebanić, prof.

GIMNAZIJSKA 3
prvagim@prva-gimnazija.edu.ba
033/203-567

2020/2021.

